

Den Danske Lyspris 2014

Idé og layout: Dansk Center for Lys
Oplag: 200 eksemplarer

Yderligere eksemplarer:
Dansk Center for Lys
Engholmvej 19
3660 Stenløse
Tlf.: 47 17 18 00
information@centerforlys.dk
www.centerforlys.dk

Vinder af Den Danske Lyspris 2014:

Novo Nordisk:

Nyt domicil i Bagsværd

Stort arkitektonisk lyskoncept

Juryens motivering:

Lysprojektet er ekstremt tæt på det perfekte, og bygherren har her haft mod og vilje til at holde fast i et meget højt ambitionsniveau. Belysningsstrategien er udviklet på baggrund af de arkitektoniske visioner, og formgivning og lysætning følges ad hele vejen igennem. Der er således en usædvanlig stærk sammenhæng mellem arkitektur, funktioner og lys. Såvel hovedgrebet som detaljerne er udført med en sjælden præcision. Der er ingen blanding. De valgte lysfarver fremhæver materialer, former og farver.

Det blå lys i atriet i bygning NN1 skaber en fin kontrast til det varmere lys længere nede i bygningen, samtidig med at det associerer til det blå himmellys.

De steder, hvor belysningen skal være jævn, er den imponerende jævn. Der er arbejdet struktureret med vertikal og horisontal belysning, ligesom der er skabt intimzoner med bordlamper.

Der er ingen generende reflekser i ovenlyset, og det blå lys fordeler sig utroligt jævnt.

De varierende lysscenarier i de kassetteopbyggede ovenlys i bygning NN2 er meget poetiske. Lyset skifter stilfærdigt i takt med døgnets og årstidernes rytme. Hovedparten af belysningselementerne anvender "state-of-the-art" teknologi med LED, og brugen af den er fantastisk vellykket.

Lyset synes helt i tråd med danske/nordiske lystraditioner og opleves i al sin stilfærdighed fuldstændigt indpasset i arkitektur og funktion på en energibevist og stemningsfuld måde.

Den bagvedliggende belysningsstrategi er velkommunikeret og -dokumenteret, og resultatet lever fuldt ud op til intentionerne.

Der er ingen tvivl om, at strategien har været et værdifuldt redskab i processen og i fastholdelsen af idéerne.

Lysdesignerne på dette projekt har haft et mesterligt overblik over virkemidler og redskaber og har brugt dem overbevisende, men på en behageligt underspillet måde, der levner plads til mange andre indtryk, og skaber ro og velvære.

Tagets sprosser accentueres af et svagt blått lys, der indrammer "himlen".

Belysningen understøtter wayfinding og flow op gennem bygningen.

I kantine er der arbejdet differentieret med lyset, så der skabes lysrum i rummet.

← Atriet i bygning NN2.

Auditorium i bygning NN1.

FAKTA

Bygherre:

Novo Nordisk A/S

Arkitekt:

Henning Larsen Architects

Lysdesigner:

Lighting, Grontmij A/S i samarbejde med Henning Larsen Architects

Indretningsarkitekt:

Tegnestuen Vibeke Brinck ApS

Ingeniør:

Alectia A/S

El-installatør:

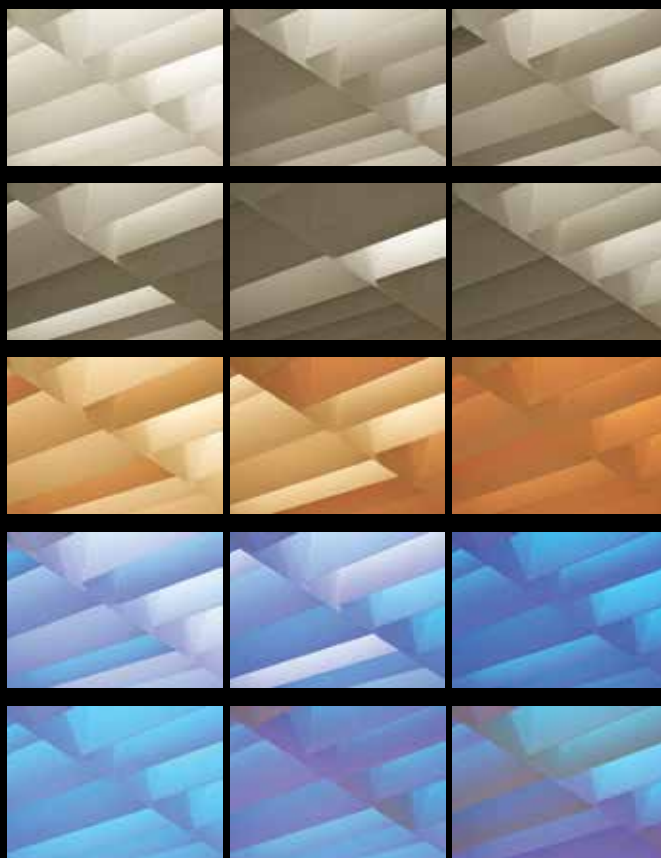
Lindpro A/S

Belysningsleverandører:

Osram, Traxon, Erco, Fagerhult, Martin Professional med flere.

Foto:

Søren Aagaard og Christina Augustesen. Grontmij A/S
Copyright: Novo Nordisk A/S

Hver ovenlyskassette er udstyret med to LED-bånd, et med hvidt lys (2700 Kelvin) og et RGB (Red/Green/Blue) bånd, der muliggør blanding af forskellige farvenuancer.

**Nomineret:
Energitårnet
i Roskilde**

Foto: Tim van de Velde.

Et lysende vartegn ved motorvejen

Juryens motivering:

Kunstlyset er uløseligt forbundet med bygningens arkitektur med de ekspressive, perforerede flader og facader, hvorigennem lyset ses. Armaturerne er placeret i tårnet og i mellemrummet i den dobbelte facade på en sådan måde, at facaden forvandles til et rumligt integreret display. Løsningen er både banebrydende og innovativ.

Vi har tidligere set eksempler på mediefacader med LED-skærme, hvor beskuerne kikker direkte ind i pixelene og blændes. Ved Energitårnet Kara/Noveren, er der skabt en skærm opbygget af indirekte, ikke blændende lys. Dette har krævet umådelig stor nøjagtighed i placeringen af de enkelte LED-armaturer, idet hvert armatur har skullet afskærmes rigtigt for at kunne danne lyspletter i forskellige farver uden, at lyset blandes additivt og derved forandres. Reflektansen på de indvendige overflader er lav som følge af det valgte materiale. Om dagen hindrer den lave reflektans spejlinger og reflekser, men i forhold til den indirekte belysning er den vanskelig at arbejde med.

Lysscenariet "Fra gnist til flamme" transformerer og materialiserer på magisk vis bygningens funktion til en poetisk lysoplevelse for såvel forbipasserende på motorvejen som borgerne i Roskilde. Det er flot med de mættede og næsten hvide farver.

Energitårnet har kostet en del debat i Roskilde på grund af bygningens dimensioner og materialevalg.

Den diskrete og meningsfulde belysning fra "gnist til flamme" rummer en langtidsholdbar elegance, som på magisk vis ophæver bygningens meget massive dimensioner og efterlader et smukt billede på nethinden.

Foto: Kara/Noveren.

FAKTA

Bygherre og ejer:

Kara/Noveren. Ejet af ni sjællandske kommuner

Funktion:

Kraftvarmeværk: Afbrænding af affald, produktion af el og fjernvarme

Arkitekt, facadedesign og arkitektonisk lyskoncept:

(designed by) Erick van Egeraat

Belysningsprojekt:

Gunver Hansen Tegnestue

Armaturer, lysstyring, programmering og installation:

Martin Professional

Ingeniør og byggeledelse:

Bascon

El-installatør:

Kemp & Lauritzen

Montage armaturer og el:

Danclimb

**Nomineret:
Sansefødestuer på
Nordsjællands Hospital
i Hillerød**

Verdens første sansefødestuer ligger i Hillerød

Juryens motivering:

Projektet sætter menneskers liv og behov i centrum og er med til at øge forståelsen for lysets mange virkninger og betydninger ud over det rent funktionelle og umiddelbart målbare. Løsningen er nyskabende og eksperimenterende og sætter et suverænt fokus på alle brugerne: De fødende, de pårørende, jordmødrene og lægerne. Den kombinerede lys- og lydoplevelse tager klart fokus væk fra hospitalet og det skræmmende udstyr og leder hen til en huleagtig, dulmende fornemmelse af et parallelunivers beregnet på fødsler. LED-panelet arbejder med tre scenarier (velkomst, vejtrækning og afslapning) og sammen med lyden og den øvrige belysning i rummet skaber det en holistisk og tryk fødselsoplevelse. Panelets lys giver et behagelig, "roligt" lys i rummet, der tydeligt adskiller sig fra det kolde og almindelige hospitalslys, både i lysfarve og lysstyrke. Det anvendte tekstilpanel er dog ikke valgt i et hospitalsmiljø med høje krav til rengøring.

Projektet viser fremad, og idéerne herfra vil kunne integreres i de kommende supersygehuse på en måde, hvor lyset og panelet også bliver en del af arkitekturen. I dette pilotprojekt lukkes dagslyset ude. I fremtidige projekter vil der med fordel kunne arbejdes med udsigten som en del af den rumlige oplevelse. Projektet er fantastisk innovativt, fordi det sætter gang i en nytænkning inden for et område, hvis betydning vi kun lige har set en flig af.

FAKTA

Bygherre:

Nordsjællands Hospital

Projektgruppe:

Projektet er gennemført som et Offentligt-Privat-Innovationsprojekt (OPI-projekt) i samarbejde mellem Nordsjællands Hospital og firmaerne Philips A/S og Wavecare ApS.

Belysningsleverandører:

Philips A/S

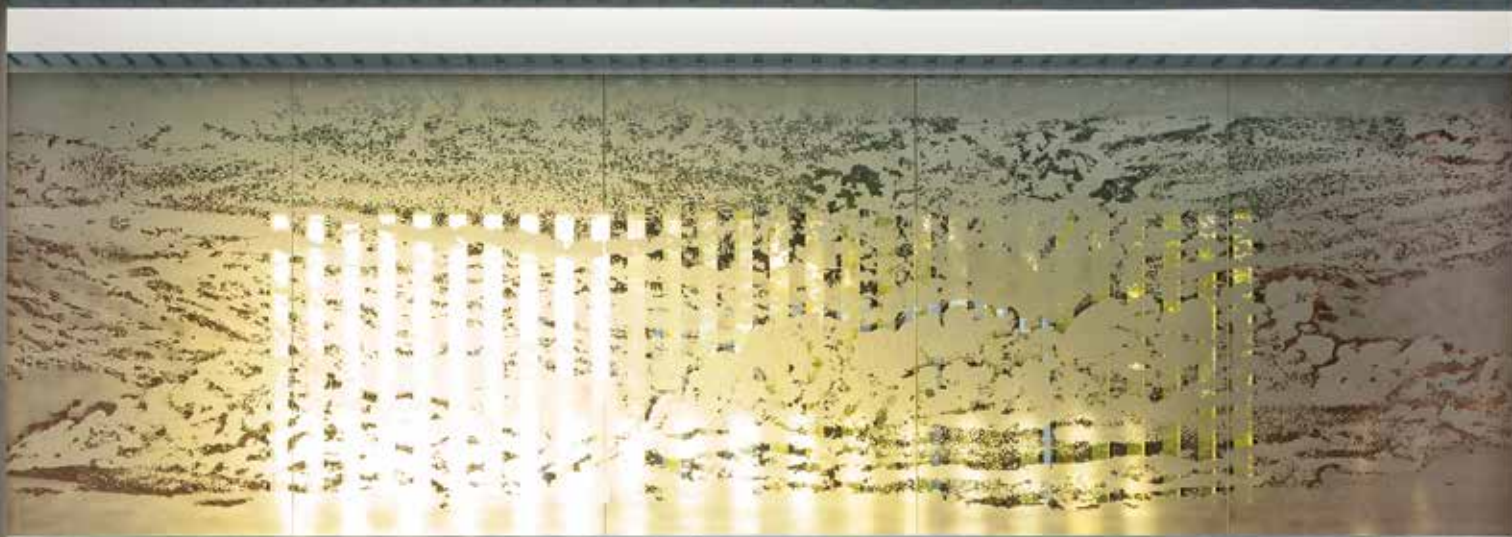
Indhold på skærm:

Wavecare ApS

Foto:

Claus Løgstrup

Nomineret: Langenæs Kirke i Aarhus

Juryens motivering:

Den kunstneriske bearbejdning af dagslyset materialiserer vellykket visionen "Himlen ind – lyset ned – blikket ud". Der er skabt et stærkt og smukt varieret lys, som understøtter kirken som et rum, hvor der er plads til fordybelse. Dagslyset er helt fortryllende. I takt med at lyset udenfor ændrer sig, skabes der en stille variation og oplevelse for kirkegængerne. De farvede vinduespartier mod syd og nord accentuerer med hver sin farveholdning – blå mod nord og gult mod syd – lysets særlige materialitet og udspænder kirkerummet. Det store sandblæste skymotiv "Himlen over Langenæs" er stilfærdigt, gennemført og i følsom dialog med både kirkerum og dagslyset fra syd og himmellyset fra oven. Motivet tilføjer en let og elegant dimension uden at stjæle fra kirkens andre elementer, og der er en fin og uprætentios samhörighed med det religiøse. Løsningen synes at være i fortrinlig og hensynsfuld dialog med arkitektens oprindelige idé. Den dagslyseunderstøttende kunstbelysning gør kirken meget funktionel i dagtimerne. Det er let at læse i salmebogen og at se, hvad der foregår i koret. Skibet er oplyst med LED-bånd i loftet, som virker udmærket til understøtning af dagslyset, men om aftenen er loftsbelysningen i skibet ikke vellykket. Lyset er for køligt, diffust og lidt blændende, og der bør suppleres med flere lyskomponenter, der understreger materialer og formtegner rummet. Belysningen bag alteret og i koret virker godt. Det nedadrettede strejflys bag ribberne på bagvæggen skaber fokus og drama, og der opleves stedvis den samme fortryllende stemning, som daglyset giver kirken om dagen.

FAKTA

Opgavestiller:
Langenæs Kirke

Arkitekt:
Graversen og Richter

Renovering:
CUBO Arkitekter

Koncept for renovering og kunstnerisk udsmykning:
Elle-Mie Ejdrup Hansen

Glasudsmykning:
Glarvester, Per Hebsgaard
Svaneglas, Risskov

Sandblæsning:
Thomas Bluchner

LED-lys:
Neonsign

Foto:
Kurt Nielsen

Fakta om prisen

Formål

Hensigten med Den Danske Lyspris er at sætte fokus på lys og mennesker. Dette sker ved at fremhæve spændende, veludformede og veludførte lysprojekter i Danmark. Prisen skal samtidig medvirke til at profilere lysbranchen og Dansk Center for Lys.

Om prisen

Den Danske Lyspris er en hæderspris, som belønnes med et diplom og en plakette. Anlæggets ejer modtager prisen, og æren deles med de fagfolk, som har haft hovedansvar for udformningen af lysløsningen.

Prisen uddeles en gang årligt af Dansk Center for Lys, og udvælgelse foretages af en bredt sammensat jury.

Det vindende projekt indstilles også til Den Nordiske Lyspris, som uddeles hvert andet år.

Projekter, som kan komme i betragtning til prisen

- Lysprojekter og løsninger, hvor lys er et bærende element. Projektet kan indeholde kunstlys eller en kombination af kunst- eller dagslys, indendørs eller udendørs
- Projekter, hvor lysløsningen har menneskers liv og behov i centrum
- Gode og veludførte anlæg og løsninger. Projektets størrelse har ingen betydning
- Projekter med et opsigtsvækkende, gennemtænkt eller nyskabende hovedgreb inden for lys

Projekter, som ikke kan komme i betragtning til prisen

- Rene lysarmaturløsninger eller vinduer
- Midlertidige lysløsninger som f.eks. festivallys, teaterlys og events
- Ren lyskunst
- Reklameinstallationer såsom skilte
- Anlæg på Færøerne eller Grønland

Bedømmelseskriterier

I bedømmelsen indgår bl.a. anlæggets tekniske kvalitet, funktionalitet, visuelle og æstetiske aspekter, energiforbrug og driftsøkonomi.

Der lægges stor vægt på løsningens relation til mennesker, idet dette hovedgreb skal være nøje detaljeret i forhold til:

Blændingsbegrænsning, brugssituationer, variation og dynamik, fokusering, stemninger, oplevelser, brugergrupper, lysfordeling, lysets eventuelle biologiske virkning på brugerne eller lysløsningens kommunikative effekt.

Løsningen skal være udformet under hensyntagen til de energi- og driftskrav, man bør stille til et moderne belysningsanlæg.

Anlægget skal være taget i brug inden for de seneste to år.

Tidligere vindere

Det Kongelige Teaters nye skuespilhus (2008)

Nye perroner på København H (2009)

Nordvestparken i København (2010)

Aalborg Havnefront (2011)

Lynetten i København (2012)

Gl. Hellerup Gymnasium (2013)

Jury

Akademisk Arkitektforening: Astrid Mody, arkitekt m.a.a.

Bygherreforeningen: Rita Justesen, chef for planlægning og arkitektur

Dansk Center for Lys: Anne Bay, direktør, civ.ing. (juryformand)

Dansk Energi: Kurt Hincheli Hejlesen, Key Account Manager – Outdoor Lighting

Danske Landskabsarkitekter: Rune Bugge Jensen, landskabsarkitekt mdl

Lysdesignuddannelserne: Ellen Kathrine Hansen, arkitekt m.a.a., Ph.d., lektor i lysdesign

F.R.I. Foreningen af Rådgivende Ingeniører: Steen Tibert Bisgaard, civ.ing., fagleder for lys

Tekniq: Niels Iversen, projektleder

Sekretær for juryen, Dorte Gram, arkitekt m.a.a., Dansk Center for Lys

Sponsorer

**louis
poulsen**

PHILIPS

seas-nve

VELUX®

Dansk Center for Lys
www.centerforlys.dk